

گرسنگی در ایران و جهان، جرقه‌ای برای انقلاب؟

۱ اسفند ۱۴۰۳ ساعت ۱۸:۱۵

در اوایل سال ۱۹۱۹ موضوع آذوقه یکی از بحرانی‌ترین معضلات آلمان بود. او نوشت وضعیت یاد شده «روز به روز بلکه ساعت به ساعت سخت تر می‌شود.»

از سال ۱۲۹۶ در ایران به عنوان سال بحران نان و خشکسالی یاد می‌شود. این بحران متأثر از عوامل داخلی و خارجی بود. عوامل خارجی به تحولات ججاوول و غارت آذوقه و غلات ایران توسط کشورهای مهاجم مربوط است. اما جالب است که کشورهای درگیر در جنگ نیز خود با بحران آذوقه مواجه بودند و همین موضوع در غارت و چپاول اموال کشورهای دیگر از جمله ایران بی‌تاثیر نبود:

«وحیدالملک که در این زمان در برلین اقامت داشت، نقل می‌کند در اوایل سال ۱۹۱۹ موضوع آذوقه یکی از بحرانی‌ترین معضلات آلمان بود. او نوشت وضعیت یاد شده «روز به روز بلکه ساعت به ساعت سخت تر می‌شود.» مواد لبنی مثل کره و پنیر و ماست دیگر اصلاً به دست نمی‌آمد، اقلام مصرفی مثل چای که از خارج وارد می‌گردید یا یافت نمی‌شد و یا اینکه «متجاوز از صد برابر قیمت معمولی آنها»، معامله می‌گردید. بنا به قول وحیدالملک «روزی صدها طفل شیرخوار» در شهر برلین به دلیل کمبود آذوقه می‌مردند. از آن سوی «طبق اخباری که از طرف دولت منتشر می‌شود، روزی متجاوز از هشتصد تا هزار نفر در آلمان از گرسنگی به مرگ می‌رسند» همین جا باید گفت، همان طور که برخی مورخین نگاشته‌اند و لئوتروتسکی در جلد اول کتاب تاریخ انقلاب روسیه بر آن صحه نهاده است، علت العلل انقلاب روسیه، گرسنگی، قحطی و بحران نان بود. درست زمانی که سربازان در جبهه‌ها می‌جنگیدند، خانواده آنان از گرسنگی از پا در می‌آمدند. به واقع نخستین جرقه انقلاب را زنان روسی مقیم سن پترزبورگ و مسکو روشن کردند. آنان به دلیل بحران نان به میدان آمدند، در عرض چند ساعت تعداد زنان تظاهرکننده و گرسنه به نود هزار تن رسید و چند روز بعد با گسترش ناآرامی‌ها دولت تزاری سرنگون شد. اما با آمدن کرنسکی هم مشکلات تداوم یافت.»

منبع: حسین آبادیان، ایران از سقوط مشروطه تا کودتای سوم اسفند، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۵، ص

۲۴۸

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/50010/گرسنگی-جهان-ایران-گرسنگی>